

Изједначавање рејтинга Демократске странке и Српске напредне странке, пробој радикала на треће место листе популарности и позиција Уједињених региона Србије, који су и поред жестоке кампање претходних месеци и даље испод цензуса, најбитније су тачке подударња неколико истраживања јавног мњења, која су се у последње време појавила у јавности. Оно што треба напоменути је да приближавање ДС-а и СНС-а, према објашњењима истраживача, није толико резултат раста демократа, колико пада напредњака. И да је Српска радикална странка вероватно први пут од расцепа 2008. године доспела на треће место рејтинг-листе.

Када је реч о односу рејтинга ДС-а и СНС-а, сарадници Института за политичке студије Миодраг Радојевић и Горан Буџак кажу (ограђујући се да говоре уз претпоставку да су поменута истраживања валидна) да разлоге за овакав скор треба тражити у последњим активностима напредњака, односно у не баш славним резултатима њихове вишемесечне кампање за превремене изборе и штрајка глађу и жеђу Томислава Николића.

„То је утицало на мишљење потенцијалних гласача – да не представљају такву алтернативу, као што би желели да буду. Због тога су изгубили на рејтингу код оних који су још мање-више неопредељени, односно опредељују се према актуелним политичким збивањима”, истиче Буџак и додаје да је истовремено владајућа коалиција убрала поене због могућности кандидатуре за ЕУ и хапшења Ратка Младића, што је утицало да седео неопредељених усмери ка њој.

Радојевић, пак, оцењује да је минималан раст ДС-а вероватно резултат видљивијег наступа Бориса Тадића у јавности. „Напредњаци су очигледно узели неку врсту предаха да сумирају резултате и виде где су погрешили. Сачекаћемо септембар, октобар и видећемо куда ће се ствари кретати”, наводи он.

Када је реч о рејтингу СРС-а и Буџак и Радојевић га приписују најпре преливању гласова из тора СНС-а ка СРС-у, односно разочарању дела симпатизера у СНС и њиховом повратку радикалима (најпознатији је случај генерала Божидара Делића). Буџак још подсећа и на везу са хапшењем Младића, догађај који је, према његовој процени, мобилизовао део јавног мњења који се противи томе, као и безусловном уласку у ЕУ, а посебно у НАТО.

За ову двојицу аналитичара није изненађујуће то што је УРС и даље испод „црте“, али и не мисле да је то завршена прича. Буџак указује да нису сви грађани, њих више од 500.000, који су потписали петицију за децентрализацију (на основу чега се могао стећи одређени утисак о снази УРС-а), симпатизери или гласачи Уједињених региона – многи су подржали ту иницијативу због препознатог интереса, односно могућности бољег финансирања „локала“.

Радојевић истиче да је УРС политичка групација, која се полако идентификује на политичкој сцени и подсећа да је и Г 17 плус, који је стожер УРС-а, био енигма за истраживаче.

„Г 17 плус је и раније полазио са ниског старта, односно нису се у истраживањима идентификовали близу цензуса, али у току изборне кампање су долазили до доброг резултата. Нећемо се зачудити ако се и сада тако деси. Динкић је у идеалној позицији за вођење изборне кампање, као опозиција влади, али и влада опозицији“, указује Радојевић и додаје да ће ова групација кандидовањем нових тема, после децентрализације, покушати да код дела грађана пробуди поверење.

Примећујући да су знатна померања на рејтинг-листи могућа ако би дошло до драстичних промена у некој међународној констелацији или на унутрашњем плану, Горан Буџак оцењује да тако нешто није у изгледу пре јесени, када се очекује одлука о кандидатури Србије.

Миодраг Радојевић наглашава да је, када говоримо о овим истраживањима јавног мњења, много озбиљнија ствар видети шта ти резултати дубински значе, о којим процесима они заправо говоре. Према његовим речима, они указују на толику апатичност грађана да можемо говорити о кризи политике у Србији, али и на поделу политичких актера и грађана око кључних друштвених вредности и циљева.

Б. Баковић

(Политика)

